Universitatea Al. I. Cuza, Iași Numele: Facultatea de Informatică Grupa:

Proiectarea Algoritmilor - Test Scris (12 aprilie 2017), seriile A + X

Observații:

- 1. Nu este permisă consultarea bibliografiei.
- 2. Toate întrebările sunt obligatorii.
- 3. Fiecare întrebare/item este notată cu un număr de puncte indicat în paranteză. Descrieți conceptele utilizate în răspunsuri.
- 4. Algorimii vor fi descriși în limbajul Alk (cel utilizat la curs).
- 5. Nu este permisă utilizarea de foi suplimentare.
- 6. Răspunsurile deosebite pot primi bonusuri.
- 7. Timp de răspuns: 1 oră.

1. (9p) Proiectare și analiză, baza.

Se consideră problema testării dacă o listă de elemente reprezintă o mulțime. Reamintim că într-o mulțime un element poate apărea cel mult o dată. Notăm această problemă cu ST.

(a) (2p) Să se formuleze ST ca pereche (input,output). Se vor da formulări cât mai precise și riguroase.

```
Input. L = (a_0, a_1, \dots, a_{n-1}), n \ge 0 (dacă n = 0, lista este vidă: L = (), a_i \in A)
Output. true dacă (\forall i, j)i \ne j \implies a_i \ne a_j
```

false, altfel, i.e. $(\exists i, j \in \{0..n-1\})i \neq j \land a_i = a_j$. (b) (3p) Să se scrie un algoritm determinist care rezolvă ST.

```
ST(L) {
   if (L.size() == 0) return true;
   for (i=0; i < L.size()-1; ++i)
      for (j=i+1; j < L.size(); ++j)
      if (L[i] == L[j]) return false;
   return true;
}</pre>
```

(c) (2p) Să justifice că algoritmul rezolvă corect problema.

Invariantul primului for: $(\forall k \in \{0..i-1\}, \ell \in \{0..n-1\})k \neq \ell \implies L[k] \neq L[\ell]$ (poate fi explicat şi în cuvinte)

Invariantul celui d-al doilea for: invariantul primului for în conjuncție cu proprietățile $(\forall \ell \in \{i+1..j-1\})L[i] \neq L[\ell]$ și $i \neq j$ (poate fi explicat și în cuvinte)

Programul se termină dacă $i \neq j$ şi L[i] == L[j] (condiția if adevărată), sau dacă se termină ambele instrucțiuni for şi, caz în care i == n == L.size(); aceasta împreună cu invariantul primul for asigură faptul că valoarea true este corect calculată.

(d) (2p) Să se calculeze complexitatea în cazul cel mai nefavorabil.

 $Dimensiunea\ unei\ instanțe.\ n=$ dimensiunea listei L

Operații numărate. comparații în care apar elemente ale listei L

Cazul cel mai nefavorabil. L'reprezintă o mulțime (instrucțiunile for se execută complet).

Timpul pentru cazul cel mai nefavorabil.

Există $\frac{n(n-1)}{2}$ perechi i < j, de unde rezultă că în cazul cel mai nefavorabil complexitatea timp este $\frac{n(n-1)}{2} = O(n^2)$.

2. (9p) Algoritmi probabilişti, complexitate medie.

Se consideră următorul algoritm probabilist, descris informal: unulDinTrei()

- 1. Se alege aleatoriu uniform un element din $\{0,1\}$;
- 2. Dacă elementul ales este 0, întoarce 0;
- **3.** Altfel întoarce 1 unulDinTrei().

Este posibil să existe și o execuție infinită a algoritmului.

(a) (3p) Să se descrie în Alk algoritmul (ca o funcție recursivă).

```
unulDinTrei() {
  n = random(2);
  if (n == 0) retrun 0;
  else return 1 - unulDinTrei()
}
```

- (b) Să se calculeze probabiltățile ca algoritmul să execute
 - i. (1p) exact un apel recursiv:

Deoarece random alege aleatoriu cu distribuția uniformă, rezultă că ambele valori n=0 și n=1 sunt alese cu probabilitatea $\frac{1}{2}$. Deci primul apel recursiv se face cu probabilitatea $p_1=\frac{1}{2}$. Acest apel se termină dacă random îtoarce acum 0, care este ales cu probabilitatea $\frac{1}{2}$. Deoarece trebuie să aibă ambele evenimente, probabilitatea este $\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{2^2}$.

ii. (1p) două apeluri recursive:

Al doilea apel recursiv apare numai dacă apare și primul (probabilitate condiționată): $p_2 = \frac{1}{2^2} \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{2^3}$

iii. (2p) n apeluri recursive, $n \ge 1$:

 $p_n = \frac{1}{2^{n+1}}$ (se verifică prin inducție, unde pasul inductiv se arată asemănător cum cazul n=2 se obține din cazul n=1).

Justificați rezultatul în fiecare caz.

(c) (2p) Să se exprime ca o sumă infinită numărul mediu de apeluri recursive.

Numărul mediu de apeluri recursive = $\sum_{n\geq 1} n \cdot p_n = 1 \cdot \frac{1}{2^2} + 2 \cdot \frac{1}{2^3} + \dots + n \cdot \frac{1}{2^{n+1}} + \dots$

3. (9p) Geometrie computațională.

(a) (2p) Să se scrie în Alk o funcție cmp(P,Q,R), care rezolvă următoarea problemă: Input. Trei puncte din plan (P, Q, R) astfel încât Q și R se află deasupra lui P. Output. -1 dacă Q este mai mic în coordonate polare decât R; 0 dacă Q și R sunt egale în coordonate polare; +1 dacă Q este mai mare în coordonate polare decât R. Coordonatele polare sunt calculate relativ la sistemul cu originea în P. Complexitatea algoritmului trebuie să fie O(1) (se poate utiliza primitiva ccw). cmp(P, Q, R) { if (ccw(P, Q, R) > 0) return -1; if (ccw(P, Q, R) < 0) return 1; d1 = dist2(P, Q);d2 = dist2(P, R)if (d1 == d2) return 0; if (d1 < d2) return -1; else return 1; } unde dist2(P, Q) calculează pătratul distantei de la P la Q: dist2(P, Q) { return (Q.x - P.x)*(Q.x - P.x) + (Q.y - P.y)*(Q.y - P.y);(b) (2p) Exemplificați execuția funcției lt(P,Q,R) pe două exemple. 1. $P = \{x \to 2, y \to 2\}, Q = \{x \to 4, y \to 3\}, R = \{x \to 3, y \to 4\}$ Avem ccw(P, Q, R) = 1, deci cmp(P, Q, R) întoarce -1. 2. $P = \{x \to 2, y \to 2\}, Q = \{x \to 4, y \to 6\}, R = \{x \to 3, y \to 4\}$ Avem ccw(P, Q, R) = 0, dist2(P, Q) = 20 > 5 = dist2(P, R), deci cmp(P, Q, R) întoarce 1. (c) (2p) Să se scrie în Alk un algoritm lowermost(S), care determină cel mai de jos punct din mulțimea S. lowermost(S) { if (S.size() = 0) return "error"; min = S[0];for (i=1; i < S.size(); ++i)</pre> if $(\min.y < S[i].y) \min = S[i];$ } (d) (2p) Să se scrie în Alk un algoritm sort(S), care sortează după coordonatele polare punctele din S, utilizând cmp() și lowermost(). sort (out S) { P = lowermost(S); for (i=0; i < S.size(); ++i)</pre> for (j=i+1; j < S.size(); ++j)</pre> if (cmp(P, S[i], S[j]) == 1)swap(S, i, j); } **Observație.** Prezentarea corectă a unui algoritm $O(n \log n)$ aduce un bonus de 1p. (e) (1p) Să se precizeze complexitatea algoritmului de sortare.

Dimensiunea unei instanțe.

n = S.size().

Operații numărate.

Comparații în care apar elemente din S.

Cazul cel mai nefavorabil.

Nu există.

Timpul pentru cazul cel mai nefavorabil. Complexitatea timp al apelului lowermost(S) este O(n).

Cele două instrucțiuni for realizează $\frac{n(n-1)}{2} = O(n^2)$ comparații.